

AZ ÜGYVÉDI TEVÉKENYSÉG

- Az első jelentős magyar ügyvédi törvény az 1874. évi XXXIV. törvénycikk "az ügyvédi rendtartás tárgyában" volt.
- Az ügyvédség római jogi előzményeinek az advocatus és a procurator intézménye tekinthető.
- Az Európai Unióban az ügyvédi hivatással összefüggő jogalkotás alapvetően tagállami hatáskör.
- Az ügyvédi függetlenség a jogállam központi és mellőzhetetlen eleme.
- Az ügyvédek biztosítják a jogérvényesítés és a bírósághoz fordulás hatékonyságát. Sajátos híd szerepet töltenek be a magánszféra és a közszféra között (Bánáti János 2021.)
- A Magyar Ügyvéd Napot minden év novemberének utolsó előtti szombatján ünneplik.
- Az első magyarországi női ügyvéd Ungár Marit volt. Tanulmányait Debrecenben és Szegeden végezte, 1923-ban szerezte meg jogtudományi oklevelét, 1928-ban ügyvédi vizsgát tett. 2023-ban Budapesten emléktáblát avattak a tiszteletére.

A kormány a [T/11424.](#) számon nyújtotta be az "Egyes törvényeknek az ügyvédi tevékenységgel összefüggő módosításáról" című törvényjavaslatát. Az Infojegyzet ehhez kapcsolódóan az ügyvédi hivatásrenddel kapcsolatos aktuális jelenségeket és problémákat foglalja össze.

A 2017. évi LXXVIII. törvény az ügyvédi tevékenységről

A 2010-es években a jogalkotó átfogó igazságügyi reformot hajtott végre az alapvető igazságügyi kódexek és eljárási törvények módosításával, illetve újra alkotásával. E folyamatba illeszkedett a [2017. évi LXXVIII. törvény](#) (továbbiakban: Ügyvédi tv.) létrehozása is, amely a korábbi, 1998. évi XI. törvényt váltotta fel. Ugyanekkor veszítette hatályát a jogtanácsosi tevékenységet szabályozó 1983. évi 3. törvény-erejű rendelet is.

A 2017. évi új ügyvédi törvény már címében is új vállalást fogalmazott meg azáltal, hogy nem az "ügyvédek", hanem az "ügyvédi tevékenységet" szabályozza. Indokolásában az szerepelt, hogy az eltelt közel két évtizedben lezajlott társadalmi, gazdasági, informatikai és jogszabályi változások, és az ezekből következő gyakori módosítások vetették fel annak szükségességét, hogy az ügyvédi tevékenységet gyakorlók működésének rendezése érdekében az új kihívásoknak megfelelő, egységes szemléletű új kódex készüljön. Emellett kiemelt cél volt a jogtanácsosi integráció végrehajtása is.

Az Ügyvédi tv. szerint az ügyvédi hivatás – jogi szakértelemmel, törvényes eszközökkel és módon, a közhatalmi szervektől függetlenül – az ügyfél jogai és jogos érdekei érvényesítésének, kötelezettségei teljesítésének elősegítésére, az ellenérdekű felek közötti jogvita – lehetőség szerinti – megegyezéssel történő lezárására irányuló tevékenység, amely tevékenység magában foglalja az igazságszolgáltatásban való közreműködést (1. §).

Az ügyvédi tevékenységek alapvetően a következők:

- jogi képviselet ellátása,
- a védelem szerepe a büntetőeljárásban,
- jogi tanácsadás,
- okiratszerkesztés,
- okirat ellenjegyzés,
- okiratok elektronikus formába alakítása,
- ügyvédi letét kezelése.

SZAKMAI SZERVEZETEK, KAMARÁK

A Magyar Ügyvédi Kamara (MÜK) az ügyvédi tevékenységet gyakorlók önkormányzati elven alapuló, szakmai és érdekképviselői feladatokat ellátó köztestülete, amely önálló ügyintéző szervezettel és költségvetéssel rendelkezik. Alapítását 1875-re vezeti vissza. Működésének alapjait az Ügyvédi tv. XXIII. fejezete, a [MÜK Alapszabálya](#), és egyéb, a Kamara által kidolgozott [MÜK szabályzatok](#) határozzák meg.

A MÜK, amelynek tagjai a területi kamarák, tevékenységét a területi kamarák, azok tagjai és az ügyvédi kamarai nyilvántartásban szereplők javára, azok közös érdekeinek megfelelően folytatja. Működésük fontos garanciája, hogy a fegyelmi jogkör is a kamarákat illeti meg.

2018-tól a kamara tagja az a korábban jogtanácsosi vagy jogi előadói munkakörben dolgozó személy is, aki a kamarába felvételt kérte, jelenleg kb. 2 500–3 000 fő ([MSZKSZ adatok](#)).

Nemzetközi kapcsolatok

Az 1960-ban alapított **Európai Unió Ügyvédi Kamarák Tanácsa (CCBE)** képviseli az uniós közösségi intézmények előtt az európai uniós

ügyvédi kamarák tagjainak érdekeit, továbbá konzultációs státusza van az Európa Tanácsban. Felvállalt küldetése a szakma szabályozása, a jogállamiság, az emberi jogok és a demokratikus értékek védelme. Különös figyelmet fordít az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés jogára, az igazságszolgáltatási folyamatok digitalizálásának előmozdítására, a jogállamiság fejlesztésére, a szakma alapvető értékeinek előmozdítására és védelmére.

Az **Európai Ügyvédek Uniója (UAE)** az Európai Unió valamennyi vagy egykori tagállamának gyakorló jogászait tömöríti. Elsődleges célja az európai ügyvédi hivatás gyakorlásának előmozdítása az európai uniós jog és az [Emberi Jogok Európai Egyezményének](#) keretében.

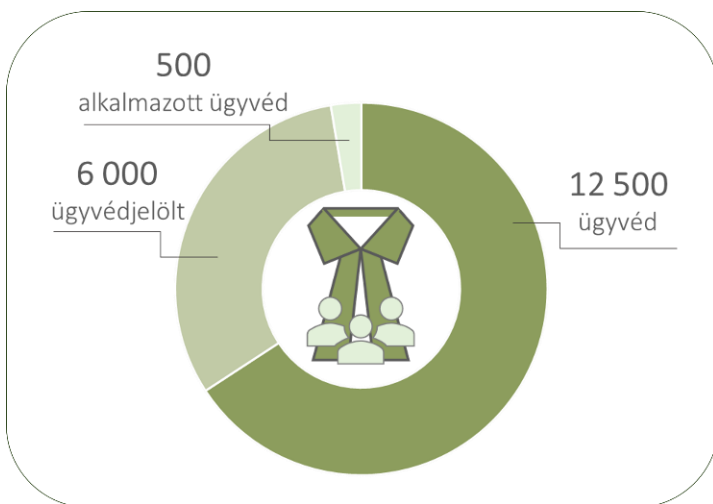
Az európaiaknál szélesebb körű, jelentős szakmai szövetségek a **Nemzetközi Ügyvédi Kamarai Szövetség (IBA)**, és az **Ügyvédek Nemzetközi Uniója (UIA)**.

AZ ÜGYVÉDSÉG HELYZETE

A jogi szakma, azon belül az ügyvédek helyzetét és munkakörülményeit kutató vizsgálatok szerint (ld. [Pro/Lawyer Consulting, 2016.](#), [Wolters Kluwer Legal Regulatory: A Jövő jogásza, 2024.](#)) a hivatásrendhez csatlakozó fiatal ügyvédeknel a versenyképes fizetések mellett elvárás a támogató munka-környezet, a modern technológiák alkalmazásának lehetősége, a munka és a magánélet egyensúlya, a folyamatos tanulás és a sokszínűség biztosítása. Mindezek jelenthetik a kiemelkedő jogi tehetségek vonzását és megtartását az adott szervezetben belül.

A 2024-es felmérés meglepő megállapítása, hogy a COVID-19 vírus okozta világvárvány utáni években a távmunka visszaszorult az ügyvédi irodákban, a válaszadó dolgozók 69 százalékának jelenleg heti négy vagy több napot kell az irodában dolgozniuk.

1. ábra: Az ügyvédség megoszlása, 2023.

Forrás: [Infoszolg/szakmaikamarak.hu](https://infoszolg/szakmaikamarak.hu)

JOGI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS, KIRENDELÉS

A jogi segítségnyújtásról szóló [2003. évi LXXX. törvény](#) a szociálisan hátrányos helyzetben lévők számára egy olyan intézményrendszer működését biztosítja, amelyben a támogatottak szakszerű jogi tanácsot és eljárási jogi képviseletet kaphatnak jogaik érvényesítése és jogvitáik megoldására. A bírósági, valamint a bírósági és hatósági eljárásokon kívüli jogi segítségnyújtás intézménye a rászorulóknak számára alapjogi és nemzetközi jogi követelmény is.

Az ingyenesen (**pro bono**) nyújtott jogi segítség is gyakori az ügyvédek és ügyvédi irodák gyakorlatában. A Budapesti Ügyvédi Kamara 2019 óta szervezett formában tart [Pro Bono Napot](#) (legutóbb 2024. november 8-án), ahol ügyvédektől és jogtanácsosoktól kérhetnek segítséget ingyen azok, akiknek erre egyébként nincs lehetőségük vagy elakadtak ügyük megoldásában. Az ingyenes nyílt napokon 100–150 ügyvéd áll rendelkezésre és eddig már több mint 1 000 ügyben tudtak jogi segítséget nyújtani az őket felkeresőknek.

Ferenczy (2024) szerint igény van arra, hogy minél több ügyvéd vállaljon szerepet az **állami jogi segítségnyújtásban**, ugyanakkor problémák figyelhetők meg a segítők területi eloszlása és az alacsony díjazás terén.

2024. novemberében a [T/10011. számú törvényjavaslat](#) benyújtása után széles körű szakmai vita robbant ki a Magyar Ügyvédi Kamara és a kormányzat között a **kirendelt védői és pártfogói ügyvédi díjak** miatt. [A kamara elnöke kifejezte](#), hogy a jogállami működés feltételének tartják az ilyen jellegű ügyvédi díjak méltánytalanul alacsony óradíjának emelését és időbeni megfizetését (a díjazása jelenleg 8000 Ft., a szokásos óradíjnak alig ötöde), a [MÜK tagjai](#) pedig visszautasították, hogy rájuk háruljon a rendszer finanszírozásának terhe. A megállapodások a [2024. decemberi törvénymódosításokban](#) realizálódtak, emellett sor került a [szabálysértési eljárásban](#) való kirendelésért járó díjazás szabályozására is (MTI, 2024. november 28. [1–2.](#)).

21. SZÁZADI KIHÍVÁSOK

A korunkban megfigyelhető tudományos-technikai változások jelentős mértékben érintik valamennyi jogász hivatásrend tevékenységét is. Zódi (2018) három alapvető változást emel ki, ezek: a globalizációs kihívások, a jog proaktívabbá válása, valamint a jog szolgáltatási szektorként való értelmezése. Az **információtechnológia** területén pedig várhatóan az alábbiak fogják befolyásolni a jogi szektort:

- Big Data jelensége és kezelése és a mesterséges intelligencia (MI) szerepe ebben;
- az állandó összekapcsoltság jelensége a személyes szakmai értelemben és az információcsere érdekében;
- a "beágyazott szabályok jelensége" (a kódolt jogi szabályok közötti működés, az MI döntési mechanizmusainak kiszélesedése.)

A szerző felhívja a figyelmet a blokkláncok hozta változásokra is. *"Létre fog jönni a jogi tudásmérnök, aki kicsit jogász, kicsit programozó lesz. (...) a jogász szakmák át fognak alakulni és létre fognak jönni új szakmák is."* (Zódi 2018., 199. oldal).

A **mesterséges intelligencia (MI)** alkalmazásán alapuló új technológiák az ügyvédi munkában is egyre inkább előtérbe kerülnek. Ezek csökkentik majd az irodai ügyvitelre és a rutinfeladatokra fordított időt, egyszerűbbé teszik az adat- és információkeresést és -feldolgozást, de pillanatnyilag nem jelentenek előnyt a nem kiváltható képességek alkalmazásánál, mint például az ügyvédi szakismeret, az egyedi stratégiaépítés, és a szakmai ítélőképesség. Az ügyvédi munkát támogató MI technológiák használatakor az idő- és költségtakarékosság és a kényelmi szempontok mérlegelése is előtérben vannak.

Az **új típusú irodai ügyviteli rendszerek** fejlődésével az irodák és szolgáltató pontok helyhez kötöttsége visszaszorul, várható az elektronikus ügyintézés és kapcsolattartás

további elterjedése. Emiatt kevesebb irodai alkalmazottra lesz szükség, ugyanakkor a magasan képzettek erőforrásai más területen hasznosulhatnak.

A profitábilis ügyvédi működés kulcsa az egyre szofisztikáltabb és drágább informatikai szolgáltatások használata, amely magával hozza a specializáció fokozódását (Homoki 2022). Az átállással együtt járó jelenségek és igények:

- fokozott adatvédelemi eljárások bevezetése;
- az ügyvédi letétek kezelésének biztosítása;
- a felhő alapú szolgáltatások biztonsági és üzembiztonsági kockázata;
- a különböző típusú és szintű praxis-menedzsmentek összehangolása;
- a szoftverek és adatbázisok költségének várható emelkedése;
- a digitális készségek fejlesztése a jogászképzésben is (Ungváry 2023).

Felmérés

A Wolters Kluwer Legal Regulatory 2024-es [A Jövő jogásza](#) felmérése 712 jogász (ügyvédek és vállalati jogászok) kvantitatív interjúja alapján készült az USA-ban és kilenc európai országban, köztük Magyarországon. A kutatás azt vizsgálta, hogyan befolyásolják az ügyfélelvárások, a technológia és a piaci trendek a jogi szakma jövőjét, és hogy a jogi szervezetek, intézmények milyen válaszokat adnak mindezekre.

A felmérés szerint a Generatív Mesterséges Intelligencia (GenAI) alkalmazására a jogi irodák 68 százalékánál legalább heti egyszer sor kerül. Az ügyfelek elvárásai is az MI technológia alkalmazása felé viszik őket, amellyel gyorsabb válaszadás, nagyobb számlázási átláthatóság és személyre szabott jogi stratégiák kezelése várható. A költség-hatékonyság érdekében egyre inkább igénybe veszik az alternatív jogi szolgáltatókat (ALSP: Alternative Legal Service Provider) is. Ezek a vállalkozások a jogi ügyek sikeres végrehajtását támogató rutinfeladatokat látják el, az ügyvédi irodáktól eltérő szervezeti keretek között.

Források:

- Ügyvédi tevékenység: Infojegyzet 2017/28. – [Képviselői Információs Szolgálat, 2017.](#)
- Korsósné Delacasse Krisztina: Ügyvédség – [Internetes Jogtudományi Enciklopédia, 2022.](#)
- Bóka Zsolt: Az első magyar női ügyvéd – [Magyar Tudomány, 2023. 7.](#)
- Paizs Melinda Adrienn: A 2017. évi LXXVIII. ügyvédi tevékenységről szóló törvényről – [Jogelméleti Szemle, 2022. 1.](#)
- Bánáti János: Megújuló törvényi szabályozás, megújuló hivatás – In.: Tizennegyedik Magyar Jogászggyűlés. Budapest, Magyar Jogász Egylet, 2018. 63-71. oldal
- Homoki Péter: Kis ügyvédi irodák informatikai képességei az Európai Unióban – [Közjegyzők Közlönye, 2022. 3.](#)
- Zódi Zsolt: A digitalizáció hatása a jogra és a jogász hivatásra – In.: Tizennegyedik Magyar Jogászggyűlés. Budapest, Magyar Jogász Egylet, 2018. 193-199. oldal
- Bánáti János: Az ügyvédi hivatásrend a hazai és európai térben – In.: Tizenötödik Magyar Jogászggyűlés. Budapest, Magyar Jogász Egylet, 2021. 37-45. oldal
- Ferenczy Péter: Több ügyvédre van szükség az állami jogi segítségnyújtásban – [Ügyvédek Lapja, 2024. 1.](#)
- Ungváry Botond: Így dolgozunk mi – [Ügyvédek Lapja, 2023. 6.](#)

Készítette: dr. Draskovich Edina
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

infoszolg

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Telefon: (1) 441-6486